

NICHD KÜSITLUSMEETOD

I SISSEJUHATUS

1 Tere, minu nimi on _____ ja ma olen _____ (amet, näiteks politseinik). (Tutvusta kõiki teisi ruumis). Täna on _____ (kuupäev), kell on _____ ja asume _____ (asukoht). Mis sinu nimi on?

(Oota vastust)

Meeldiv sinuga tuttavaks saada, _____ (ütlev lapse nime). (Osuta käega kaamera suunas) Meil siin videokaamera(d). See (need) lindistab (lindistavad) meie vestlust, nii et ma saan vajadusel meelde tuletada seda, mis sa siin räägid. Lindistamine aitab mul sind kuulata, ilma et peaks kõike kirjutama.

Üks osa minu tööst on lastega rääkida asjadest, mis nendega on juhtunud. Ma olen kohanud palju lapsi, kes on mulle rääkinud, mis nendega on juhtunud. Aga enne, kui me alustame, soovin ma kindlaks teha, et sa mõistaksid, kui oluline on rääkida tõtt. (Väiksematele lastele: mis on tõde (või: õige) ja mis ei ole tõde).

Kui ma ütlen, et mu saapad on punased, kas see on tõde või vale?

(Oota vastust, siis ütlev:)

2 See ei ole tõde, kuna mu saapad on _____ värvi. Aga kui ma ütlen, et ma istun toolil, kas see on tõde või vale?

(Oota vastust)

3 See on tõde, sest ma tõesti istun toolil.

Ma näen, et sa saad aru, mida tõe rääkimine tähendab. On väga tähtis, et sa täna räägiksid mulle ainult tõtt. Räägi mulle ainult nendest asjadest, mis tõesti sinuga juhtusid.

(Paus)

4 Kui ma küsin küsimuse, millest sa ei saa aru, siis ütlegi mulle, et „ma ei saanud aru”. OK?

(Paus)

5 Kui ma ei saa sinust aru, siis ma palun sul seletada, mida sa mõtlesid.

(Paus)

Kui ma küsin küsimuse ja sa ei tea vastust, siis lihtsalt ütlegi „ma ei tea”.

Näiteks, kui ma küsin sinu käest, mis mu koera nimi on, mis sa vastaksid?

(Oota vastust)

Kui laps ütlev „ei tea” siis ütlev:

6 Õige, sa ei tea seda.

Kui laps OLETAB, siis ütle:

Ei, sa ei tea seda. Kui sa ei tea vastust, siis ära oletä – ütle parem, et sa ei tea.

(Paus)

7 Ja kui ma ütlen asju millest ma olen valesti aru saanud, siis paranda mind. OK?

(Oota vastust)

8 Kui ma ütlen, et sa oled kaheaastane, mis sa siis ütleksid?

Kui laps ei paranda siis ütle:

Mis sa ütleksid, kui ma teeksin vea ja ajaksin sinu vanuse segi?

(Oota vastust)

9 See on õige. Nüüd sa tead, et sa võid mind parandada, kui ma teen vea või ütlen midagi, mis pole õige.

(Paus)

10 Nii et, kui ma ütlen, et sa seisad praegu püsti, siis mis sa ütleksid?

(Oota vastust)

OK.

II USALDUSE SOODUSTAMINE

Ma soovin sind paremini tundma õppida.

1 Räägi mulle asjadest, mida sulle meeldib teha.

(Oota vastust)

(Kui laps annab üpris detailse vastuse, siis mine edasi punkti 3 juurde)

(Kui laps ei vasta või vastab lühidalt, siis võid küsida järgmise küsimuse)

2 Ma tõesti soovin sind paremini tundma õppida. Seepärast ma soovin, et sa räägiksid asjadest, mida sulle meeldib teha.

(Oota vastust)

3 Räägi mulle rohkem (tegevusest, mida laps on maininud).

MÄRKUS: Väldi osutamist TV-le, videotele ja fantaasiale).

(Oota vastust)

III EPISOODILISE MÄLU TREENING

Eriline sündmus

MÄRKUS: see seksioon muutub sõltuvalt episoodi iseloomust.

MÄRKUS: enne intervjuu toimumist tee kindlaks sündmus, mida laps koges – esimene koolipäev, sünnipäev, tähtpäev jms – ja siis küsi küsimusi selle sündmuse kohta. Kui võimalik, siis vali selline sündmus, mis juhtus samal ajal kui kahtlustatav ärakasutamine. Kui ärakasutamine toimus mõnel „erilisel“ päeval, siis vali küsitlemiseks mõni muu sündmus.

Ma soovin nüüd rohkem teada saada sinust ja asjadest, mida sa teed.

1 Mõned päevad/nädalad tagasi oli su sünnipäev. Räägi mulle kõigest, mis su sünnipäeval juhtus.

(Oota vastust)

1a Mõttele tagasi sellele sündmusele ja räägi mulle kõigest, mis juhtus, alates sellest, kui sa üles tõusid kuni (näiteks sündmuse lõpuni).

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

1b Ja mis siis edasi sai?

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

1c Räägi mulle kõigest, mis juhtus peale (sündmust, millest laps räägib) kuni selle ajani, kui sa magama läksid.

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

1d Räägi mulle rohkem (tegevusest, mida laps on maininud)

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

1e Varem sa mainisid (tegevusest, mida laps on maininud). Räägi mulle veel sellest.

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

(Kui laps annab sündmusest viletsa kirjelduse, siis jätkake küsimustega 2-2e)

(Kui laps annab detailse sündmuse kirjelduse, siis ütle:)

On väga oluline, et sa räägiksid mulle kõigest, mida sa mäletad sinuga juhtunud sündmuste kohta. Sa võid rääkida mulle nii headest kui halvadest asjadest.

Eile

2 Räägi mulle nüüd kõigest, mis juhtus eile, alates sellest ajast, kui sa üles tõusid, kuni magamaminekuni.

(Oota vastust)

2a Ära jäta midagi oma jutustusest välja. Räägi mulle kõigest, mis juhtus, alates sellest ajast, kui sa üles tõusid kuni (sünnimomendini, mida laps varem on maininud)

(Oota vastust)

2b Ja mis siis juhtus?

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

2c Räägi mulle kõigest, mis juhtus peale (sündmuse, mida laps on maininud) kuni sa magama läksid?

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

2d Räägi mulle rohkem sellest sündmusest (mida laps on maininud).

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

2e Varasemalt sa mainisid (tegevusest, mida laps on maininud). Räägi mulle veel sellest.

(Oota vastust)

(Kommentaar: kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

Täna

MÄRKUS: Kui laps ei anna adekvaatselt detailset sündmuse kirjeldust eilse kohta, siis kasuta küsimusi 2-2e tänase kohta, kasutades „kuni selle ajani kui sa siia jõudsid” lõpetava sündmusena.

On väga oluline, et sa räägiksid mulle kõigest asjadest, mis tõesti sinuga juhtunud on.

INTERVJU KÜSITLEMISE FAAS

IV ÜLEMINEK INTERVJU TUUMA JUURDE

Nüüd, kus ma tunnen sind natuke paremini, tahan ma sinuga rääkida põhjusest, miks sa täna siin oled.

(Kui laps hakkab rääkima, siis oota)

(Kui laps annab sündmusest kokkuvõtte (Juhan katsus mu nokut), siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei osuta sündmusele, siis jätkka küsimusega 1.)

1 Ma saan aru, et sinuga juhtus midagi. Räägi mulle kõigest, mida sa mäletad, algusest lõpuni.

(Oota vastust)

(Kui laps annab sündmusest piisava kokkuvõtte, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei osuta sündmusele, siis jätkka küsimusega 2.)

2 Nagu ma sulle ütlesin, on mu töö rääkida lastega asjadest, mis võisid nendega juhtuda. On väga oluline, et sa räägiksid mulle, miks sa oled täna siin. Räägi mulle, miks sa arvad, et (kes lapse politseisse tõi) sind täna siia tõi.

(Oota vastust)

(Kui laps annab sündmusest piisava kokkuvõtte, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei osuta sündmusele ja sa ei tea, kas on olnud eelnevaid kokkupuuteid võimudega, siis mine edasi küsimuste 4 või 5 juurde).

(Kui laps ei osuta sündmusele, siis jätkka küsimusega 3.)

3 Ma kuulsin, et sa rääkisid (arsti, õpetaja, sotsiaaltöötajaga) (millal ja kus). Räägi mulle, millest te rääkisite.

(Oota vastust)

(Kui laps annab sündmusest piisava kokkuvõtte, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei osuta sündmusele ja tal pole ärakasutamisele osutavaid märke, siis jätkka küsimusega 5)

(Kui ärakasutamisele osutavaid märgid on nähtavad, või on uurijale pilte neist märkidest näidatud, või leiab jutuajamine aset haiglas või kohe peale meditsiinilist läbivaatlust siis jätkka küsimusega 4)

(Kui laps ei osuta sündmusele, siis jätkka küsimusega 4.)

4 Ma näen/kuulsin, et sul on (sinikad vms) (kus kohas). Räägi mulle, kust sa need said.

(Oota vastust)

(Kui laps annab sündmusest piisava kokkuvõtte, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei osuta sündmusele, siis jätkka küsimusega 5)

5 Kas keegi on sind tülitanud / häirinud?

(Oota vastust)

(Kui laps annab sündmusest piisava kokkuvõtte, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei kinnita ja ei osuta sündmusele, siis jätkka küsimusega 6)

6 Kas sinuga juhtus midagi (sündmuskoht või sündmuse asetleidmise aeg)?

(Märkus: ära nimeta kahtlustatava nime või sündmuse detaile)

(Oota vastust)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps kinnitab sündmust, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps ei kinnita sündmust, siis jätkka küsimusega 7)

7 Kas keegi tegi sinuga midagi sellist, mis pole õige?

(Oota vastust)

(Kui laps kinnitab sündmust, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei kinnita sündmust, siis jätkka küsimusega 8)

PAUS: Kas sa oled valmis edasi minema? Kas sa tahad vaheaga enne edasi minemist?

MÄRKUS: Juhul, kui sa otsustad edasi minna, siis peaksid sul olema moodustatud spetsiaalsed versioonid küsimustest 8 ja 9, kasutades fakte, mis on sulle teada enne intervjuud. Ole kindel, et sa osutaksid võimalikult vähe detailidele, mida laps võib teada. Kui sul pole neid küsimusi formuleeritud, siis tee vaheaeg, et neid küsimusi paika panna.

8 Kas keegi (tee lühike kokkuvõtte kahtlustusest või juhtunust mainimata nimesid või detaile). (Näiteks, „Kas keegi lõi sind?” või „Kas keegi katsus su nokut?”)

(Oota vastust)

(Kui laps kinnitab sündmust, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei kinnita sündmust, siis jätkka küsimusega 9)

9 Sinu õpetaja (arst, naaber, lapsevanem) ütles/näitas mulle („et keegi katsus su nokut” või „pilti, mida sa joonistasid”) ja ma tahan välja selgitada, kas midagi sellist sinuga juhtus. Kas keegi (tee lühike kokkuvõtte kahtlustusest või juhtunust, mainimata nimesid või detaile). (Näiteks, „Kas keegi lõi sind?” või „Kas keegi katsus su nokut?”)

(Oota vastust)

(Kui laps kinnitab sündmust, siis mine edasi küsimus 10 juurde.)

(Kui laps annab sündmusest detailse kirjelduse, siis mine küsimuse 10a juurde).

(Kui laps ei kinnita sündmust, siis jätkka peatükiga XI)

V SÜNDMUS(T)E UURIMINE

Avatud küsimused

10 (kui laps on alla 6.a. vana, siis korda süüdistust lapse oma sõnadega)

Räägi mulle sellest lähemalt.

(Oota vastust)

(Kui laps on üle 6.a. vana, siis ütle lihtsalt)

Räägi mulle sellest lähemalt.

(Oota vastust)

10a „Mis siis juhtus?” või „Räägi mulle lähemalt.”

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja, saamaks head kirjeldust episoodi kohta)

MÄRKUS: Kui lapse kirjeldus on üldine, siis mine edasi küsimus 12 juurde (episoodide eraldamine). Kui laps kirjeldab konkreetset episoodi, siis jätkka küsimusega 10b)

10b Mõttele tagasi sellele (päevale/ööle) ja räägi mulle kõigest, mis juhtus alates (aeg natuke enne episoodi) kuni (lapse poolt kirjeldatud episoodini).

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja, saamaks head kirjeldust episoodi kohta)

10c Räägi mulle lähemalt (inimese, objekti, tegevuse kohta, mida laps on maininud).

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

10d Sa mainisid (inimest, objekti, tegevust, mida laps on maininud), räägi mulle sellest lähemalt)

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

(Kui sa oled segaduses mõnedest detailidest (näiteks tegevuste järjekord), siis ütle:

Sa oled mulle palju rääkinud ja see aitab mind. Ma olen siiski natuke segaduses. Selleks, et sinust õigesti aru saada, palun alusta uuesti algusest ja räägi mulle, kuidas (see kõik algas / mis täpselt juhtus / kuidas see lõppes).

Fokuseeritud küsimused seoses lapse poolt mainitud infoga.

(Kui mõned episoodile kesksed detailid on puudu või ebaselged peale avatud küsimuste küsimist, siis kasuta otseseid küsimusi. On tähtis, et sa seksid avatud küsimuse otsese küsimusega paari kus iganes võimalik)

MÄRKUS: Kõigepealt vii lapse tähelepanu mainitud detailile, ja siis küsi otsene küsimus.

Otseste küsimuse üldine formaat

11 Sa mainisid (inimest, objekti, tegevust), (otsese küsimuse lisamine siia).

Näited

- a) **Sa mainisid, et olite poes. Kus täpselt te olite? (paus). Räägi mulle sellest poest.**
- b) **Enne sa ütlesid, et su ema lõi sind selle pika asjaga. Räägi mulle sellest asjast.**
- c) **Sa mainisid naabrit. Kas sa tead tema nime? (paus) Räägi mulle sellest naabrist.**
- d) **Sa ütlesid, et üks sinu klassikaaslane nägi seda. Mis ta nimi oli? (paus). Räägi mulle, mis tema seal tegi.**

Episoodide eristamine

12 Kas seda juhtus üks kord või mitu korda?

(Kui episood juhtus üks kord, siis mine edasi peatükk VI juurde)

(Kui episood juhtus üle üle korra, siis jätkka küsimusega 13. **Pea meeles uurida individuaalseid mainitud sündmusi detailiselt.**)

Episoodide uurimine mitme episoodi korral

Avatud küsimused

13 Räägi mulle lähemalt viimasest korrast (esimesel korrast) kui see juhtus.

(Oota vastust)

13a Ja mis siis juhtus? / Räägi mulle sellest lähemalt.

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja selles peatükis)

13b Mõtle tagasi sellele (päevale/õhtule/ööle) ja räägi mulle kõigest, mis juhtus, alates (sündmus enne episoodi) kuni (lapse poolt kirjeldatud episoodini).

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja, saamaks head kirjeldust episoodi kohta)

13c räägi mulle rohkem (inimesest, tegevusest, objektist mida laps on maininud)

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja, saamaks head kirjeldust episoodi kohta)

13d Sa mainisid (inimest, tegevust, objekti, mida laps on maininud). Räägi mulle sellest lähemalt.

(Oota vastust)

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui vaja, saamaks head kirjeldust episoodi kohta)

Fokuseeritud küsimused seoses lapse poolt mainitud infoga.

(Kui mõned episoodile kesksed detailid on puudu või ebaselged peale avatud küsimuste küsimist, siis kasuta otseseid küsimusi. On tähtis, et sa seoksid avatud küsimuse otsese küsimusega paari kus iganes võimalik)

(**Märkus:** Kõigepealt vii lapse tähelepanu mainitud detailile, ja siis küsi otsene küsimus.)

Otseste küsimuste üldine formaat

14 Sa mainisid (inimest, objekti, tegevust).

(Kuidas, millal, kuhu, kes, milline, mis) (küsimuse lõpetus).

Näited

- a) **Sa mainisid, et vaatasid telekat. Kus sa telekat vaatasid?**
- b) **Sa ütlesid enne, et isa põrutas sulle. Räägi mulle täpsemalt, mida ta tegi.**
- c) **Sa ütlesid, et su sõber oli samuti seal. Mis ta nimi on? (Oota vastust) Ütle, mis tema tegi seal.**
- d) **Sa ütlesid enne, et su onu näppis sind. Mida täpselt ta tegi?**

KORDA KOGU SEDA SEKTSIOONI NII MITU KORDA KUI MITUT EPISOODI LAPS ON MAININUD. KUI LAPS ON KIRJELDANUD AINULT KAHE EPISOODI, SIIS KÜSI KÕIGEPEALT VIIMASE JA SIIS ESIMESE EPISOODI KOHTA.

VI PUHKEPAUS

Ütle lapsele:

Nüüd ma tahan olla kindel, et ma sain sinust õigesti aru ja kontrollida, kas on veel midagi mida ma peaks küsima. Nüüd ma lihtsalt (mõtlen mida sa mulle ütlesid / vaatan oma märkmeid).

(Puhkepausi ajal käi üle oma märkmed, mis infot sa said, kas midagi on puudu. Samuti planeeri järgnev intervjuu käik. Fokuseeritud küsimused pane enda jaoks kirja.)

Peale puhkepausi

(Saamaks teada lisainfot juhtunust, mida laps pole veel öelnud, küsi avatud ja otseseid küsimusi, nagu allpool kirjeldatakse). Mine tagasi avatud küsimuste juurde („Räägi mulle rohkem...”) peale iga otsese küsimuse küsimist. Peale nende küsimuste küsimist mine edasi peatükk VII juurde.

VII Info meenutamine, mida laps POLE maininud

(Küsi järgnevaid fokuseeritud küsimusi ainult siis, kui sa oled juba proovinud teisi lähenemisi ja sa siiski tunned veel, et mõni oluline detail on puudu. On väga oluline, et otsene küsimus oleks esitatud koos avatud küsimusega (Räägi mulle sellest lähemalt).

Märkus: Mitmeste episoodide puhul osuta olulistele episoodidele lapse enda sõnadega, küsi fokuseeritud küsimusi ainult pärast seda, kui lapsele on antud võimalus meenutada keskseid detaile.

ENNE LIIKUMIST JÄRGMISE EPISOODI JUURDE, TEE KINDLAKS, ET SA OLED KÜSINUD LAPSE KÄEST KÕIK PUUDUVAD OLULISED DETAILID KONKREETSE EPISOODI KOHTA.

Üldine fokuseeritud küsimuste formaat info kohta, mida laps POLE maininud

Kui sa rääkisid mulle (episoodist, mis on identifitseeritud aja või asukoha poolt), siis sa mainisid (isikut, objekti, tegevust). (Siia siis fokuseeritud küsimus: kas see oli.....?)

(Oota vastust)

(Kui võimalik, lisa siia juurde vaba meenus: **Räägi mulle sellest lähemalt.**)

Näited

1 Sa rääkisid mulle, et olid keldris ja ütlesid, et ta võttis oma püksid maha. Kas midagi juhtus ka sinu riietega?

(Oota vastust)

(Kui laps vastab, siis ütle: **Räägi mulle sellest lähemalt.**)

(Oota vastust)

2 Sa ütlesid, et ta puudutas sind. Kas ta puudutas ka sinu riideid?

(Oota vastust)

(Kui laps vastab, siis ütle: **Räägi mulle sellest lähemalt.**)

3 Kas ta puudutas sind riiete alt?

(Oota vastust)

(Kui laps vastab, siis ütle: **Räägi mulle sellest lähemalt.**)

4 Sa ütlesid, et miskit juhtus mänguväljakul. Kas keegi nägi mis juhtus?

(Oota vastust)

(Kui laps vastab, siis ütle: **Räägi mulle sellest lähemalt.**)

5 Sa ütlesid, et miskit juhtus seal võsa vahel. Kas sa tead, mis juhtus?

(Oota vastust)

(Kui laps vastab, siis ütle: **Räägi mulle sellest lähemalt.**)

VIII KUI LAPS EI MÄLETA INFOT MIDA SA OOTAD

Kasuta ainult neid meeldetuletamist hõlbustavaid vahendeid, mis on tõesti olulised.

Kui sa tead vestlustest, kus antud infot oli käsitletud, siis ütle:

Ma kuulsin, et sa rääkisid (kellega) (kus). Räägi mulle, millest te rääkisite.

(Kui laps ei vasta, siis küsi küsimus 2; kui laps meenutab midagi, siis ütle „**Räägi mulle sellest lähemalt.**”)

(Kasuta avatud küsimusi nagu „**Räägi mulle sellest lähemalt**” kus vähegi võimalik)

Kui sa tead detaile varasematest meenutustest ja seda infot pole sulle öeldud, siis küsi küsimus 2.

2 Ma kuulsin (keegi ütles) mulle, et sa ütlesid, et (tee kokkuvõtte öeldust, jäta välja detailid). Räägi mulle sellest lähemalt.

(Kasuta avatud küsimusi nagu „**Räägi mulle sellest lähemalt**” kus vähegi võimalik)

3 Kui midagi nähti, siis küsi:

a) Ma kuulsin, et keegi nägi Räägi mulle sellest lähemalt.

(Kasuta avatud küsimusi nagu „**Räägi mulle sellest lähemalt**” kus vähegi võimalik)

Kui laps eitab, siis mine 3b juurde.

b) Kas midagi on juhtunud sinuga (aeg/koht)? Räägi mulle sellest lähemalt.

(Kasuta avatud küsimusi nagu „**Räägi mulle sellest lähemalt**” kus vähegi võimalik)

Kui lapsel on vigastusi, siis ütle:

4 Ma näen (ma kuulsin), et sul on sinikad (vms.) (asukoht, näiteks käevarrel). Räägi mulle sellest.

(Kasuta avatud küsimusi nagu „**Räägi mulle sellest lähemalt**” kus vähegi võimalik)

5 Kas keegi (tee kokkuvõtte sealhulgas kahtlustatavat nimetamata, kui just laps pole teda varem nimetanud)?

Kui laps eitab, siis mine järgmise peatüki juurde.

Kui laps räägib juhtunust, siis ütle: „**Räägi mulle sellest lähemalt.**”

(Kasuta avatud küsimusi nagu „**Räägi mulle sellest lähemalt**” kus vähegi võimalik)

IX INFO TEISTELE RÄÄKIMISE KOHTA

Sa oled mulle rääkinud nüüd hulga asju ja see aitab mul aru saada, mis juhtus.

(Kui laps on maininud, et ta on kellelegi rääkinud episoodidest, mine küsimus 6 juurde. Kui laps pole kellelegi sellest rääkinud, siis alusta küsimus 1).

1 Räägi mulle, mis juhtus peale (viimast episoodi)

(Oota vastust)

2 Ja mis siis juhtus?

(Kasuta seda küsimust nii tihti kui võimalik selles peatükis)

(Kui laps mainib, et midagi veel temaga juhtus, siis mine küsimus 6 juurde. Kui mitte, siis edasi küsimus 3)

3 Kas keegi veel teab, mis juhtus?

(Oota vastust. Kui laps mainib kellegi nime, siis mine küsimus 6 juurde. Kui laps kinnitab, et on rääkinud, aga nime ei ütle, siis küsi „**Kes?**”)

(Oota vastust. kui laps mainib, et midagi veel temaga juhtus, siis mine küsimus 6 juurde.)

4 Ma tahan aru saada, kuidas teised said teada (viimasest episoodist).

(Oota vastust. kui laps mainib, et midagi veel temaga juhtus, siis mine küsimus 6 juurde.)

(Kui on ikka veel puuduvat infot, siis küsi järgmine küsimus)

5 Kes oli esimene inimene peale sinu ja (kahtlustatava nimi), kes sellest (mis täpselt juhtus) teada sai?

(Oota vastust)

6 Räägi mulle lähemalt kuidas (esimene isik, keda laps mainis) sinuga juhtunust teada sai.

(Oota vastust, siis ütle: Räägi mulle sellest lähemalt)

(Oota vastust; kui laps kirjeldab vestlust siis ütle: Räägi mulle lähemalt, millest te rääkisite.)

7 Kas veel keegi teab (episoodist)?

(Oota vastust, siis ütle: Räägi mulle sellest lähemalt)

(Oota vastust; kui laps kirjeldab vestlust siis ütle: Räägi mulle lähemalt, millest te rääkisite.)

KORDA KOGU SEDA PEATÜKKI IGA LAPSE POOLT KIRJELDATUD EPISOODI KOHTA.

X SULGEMINE

Sa oled mulle rääkinud täna hulga asja ja ma tahan sind tänada abi eest.

1 Kas on veel midagi, mis sa arvad, et ma peaks teadma?

(Oota vastust)

2 Kas on veel midagi, mida sa tahad mulle öelda?

(Oota vastust)

3 Kas on küsimusi, mida sina minult tahad küsida?

(Oota vastust)

4 Kui sa tahad minuga veel rääkida, siis võid mulle alati helistada sellel numbril (anna visiitkaart oma nime ja telefoninumbriga).

XI NEUTRAALNE TEEMA

Mis sa täna teed peale siit lahkumist?

(Räägi lapsega veel paar minutit).

Kell on (kellaaeg) ja see intervjuu on nüüd läbi.

Allikas:

Lamb, M. E., Hershkowitz, I., Orbach, Y. & Esplin, P. W. (2008). *Tell me what happened*. Chichester, UK and Hoboken, NJ: Wiley.